

EL LLEGAT DEL REI PERE

LA CONSTRUCCIÓ DE LES DRASSANES

AQUEST EDIFICI D'ESTIL GÒTIC CATALÀ VA ALÇAR-SE EL 1283 FORA MURALLES, PERÒ AVIAT VA QUEDAR INTEGRAT AL PORT DE LA CIUTAT.

ENTRE ELS SEGLES XIII I XIV, la Corona catalanoaragonesa es va erigir en una de les majors potències de la Mediterrània occidental. Aleshores, la monarquia disposava de ports importants, com els de Barcelona, València, Tortosa i Palma. No obstant això, només un d'ells, tenia la infraestructura necessària per construir-hi unes grans drassanes, els tallers on es fabricaven els vaixells de guerra de l'època, i expandir el seu poder i influència cap a l'Orient.

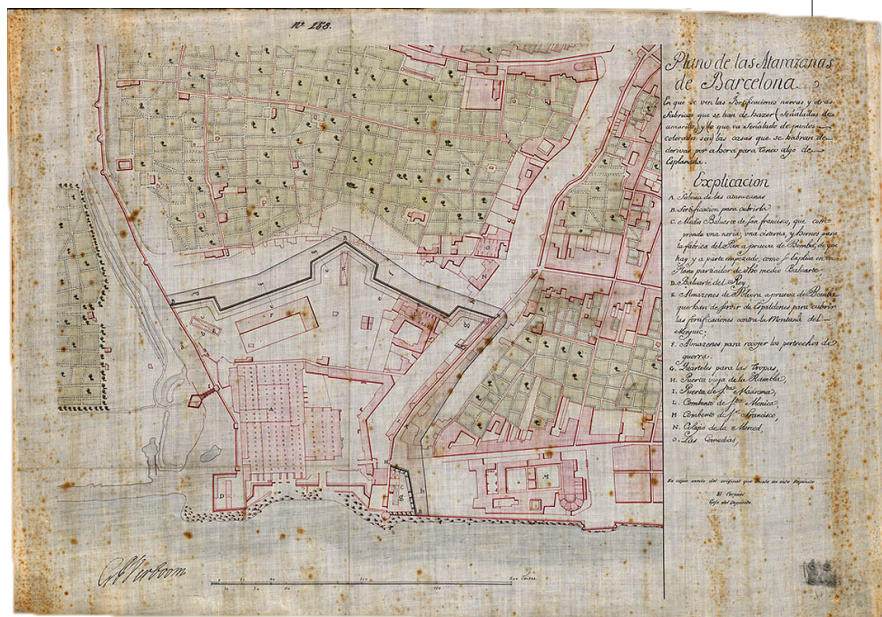
El port medieval de la capital catalana oferia condicions favorables per a l'ancoratge i el refugi d'embarcacions. Tenia una muralla que protegia la infraestructura naval, a més d'accés a materials essencials per a la construcció: les pedreres de la muntanya de Montjuïc i els boscos frondosos dels Pirineus, l'Empordà i les Terres de l'Ebre. I gaudia d'una ubicació estratègica a la Mediterrània, la qual cosa permetia que la ciutat estigués connectada amb altres territoris de la Corona, com ara Sicília, Sardenya i Nàpols.

Construcció i reparació de vaixells

Les drassanes de Barcelona van començar a construir-se el 1283, durant el regnat de Pere El Gran, fora del recinte emmurallat de la ciutat. El seu estil arquitectònic seguia els principis del gòtic català, amb grans naus paral·leles separades per arcs apuntats. Els murs gruixuts i amb poques finestres conferien més resistència a l'estructura, mentre que els sostres alts, sostinguts per pilars massissos, creaven espais diàfans ideals per a la construcció naval.

Al segle XIV, durant el regnat de Pere IV, les drassanes es van integrar dins del recinte emmurallat. Es va afegir un nou tram de muralla que abastava la zona marítima, i que protegia tant les drassanes com altres barris en creixement. Amb aquella ampliació, no només es va garantir la seguretat del recinte de les drassanes, sinó que, a més, es va reforçar la defensa del port de Barcelona.

Des del segle XIV fins al XVIII, a les seves grades es van construir tota mena d'embarcacions: galeres, galeasses, urques, naus, fragates i bergantins. A més, s'oferia la repa-

ració i el manteniment d'aquests vaixells. Molts d'aquells navilis van participar en campanyes clau, com la conquesta de Sicília (1282-1302), la batalla de les illes Eòlies (1298), la guerra dels Dos Peres (1356-1369) i la batalla de Lepant (1571). També van tenir un paper crucial en l'expansió de la Corona d'Aragó a la Mediterrània i en la defensa de la costa catalana contra els corsaris.

Aquestes instal·lacions es van mantenir operatives com a drassanes des del segle XIII i fins al segle XVIII, i van assolir la màxima esplendor entre els segles XIV i XVII. No obstant això, amb l'aparició de nous dissenys navals, com els navilis de línia, les galeres van caure en desús. A partir del segle XVIII, se'ls va donar altres usos, com a caserna militar i magatzem d'artilleria per a l'exèrcit espanyol, funció que van exercir des del 1800 fins al 1935. Durant la Guerra Civil, fins i tot es van utilitzar com a fàbrica d'armament.

ANTONI CASINOS
Autor del blog
envisitadecortesia.com

HO SABIES?
Seu del Museu Marítim

Avui dia, les antigues drassanes són la seu del Museu Marítim de Barcelona (MMB). Aquesta institució

té la tasca d'explicar l'evolució de la història marítima de Catalunya a través de les seves col·leccions

patrimonials. D'entre tots els elements exposats, a la sala Roger de Llúria, destaca, a mida

natural, una rèplica de la galera reial de Joan d'Àustria, un vaixell insígnia en la batalla de Lepant.